

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:2002/29 (Siyasî Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı:2003/1

Karar Günü:16.04.2003

R.G. Tarih-Sayı:29.05.2003-25122

I- MALİ DENETİMİN KONUSU

Radikal Değişim Projesi Partisi'nin 2001 yılı kesinhesabının incelenmesidir.

II- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 16. maddesi uyarınca Mustafa BUMİN, Haşim KILIÇ, Yalçın ACARGÜN, Sacit ADALI, Ali HÜNER, Fulya KANTARCIOĞLU, Ertuğrul ERSOY, Tülay TUĞCU, Ahmet AKYALÇIN, Enis TUNGA ve Mehmet ERTEN'in katılmalarıyla 16.4.2003 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında;

Radikal Değişim Projesi Partisi'nin 2001 yılı kesinhesabının incelenmesi sonucunda 'Dosyadaki eksiklik giderildiğinden işin esasının incelenmesine; oybirliğiyle' karar verilmiştir.

III- ESASIN İNCELENMESİ

Parti'nin Anayasa Mahkemesi'ne verdiği 2001 yılı kesinhesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren esas inceleme raporu, Anayasa ve 2949 Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerde, il örgütü bulunmayan Parti'nin Genel Merkezi'nin 2001 yılı gelirlerinin 1.380.701.288.- lira, giderlerinin 1.235.578.000.- lira ve 2002 yılına nakit devrinin 145.123.288.- lira, gelir ile gider ve nakit devir rakamlarının toplamının birbirine denk olduğu görülmüştür.

A- Gelirlerin İncelenmesi

Parti Genel Merkezi'nin gelirleri 1.380.701.288.- lira olarak gösterilmiştir. Bunun 745.000.000.- lirası aidat geliri, 191.400.000.- lirası bağış geliri, 185.000.000.- lirası rozet satışı vb. faaliyet geliri, 259.301.288.- lirası ise kredili alınan mal karşılığıdır.

Parti defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan incelemede, gelirlerin 2820 sayılı Yasa'nın 61-69. maddelerine uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

B- Giderlerin İncelenmesi

Parti Genel Merkezi'nin giderleri 1.235.578.000.- lira olarak gösterilmiştir. Bunun 670.578.000.- lirası genel yönetim giderleri, 565.000.000.- lirası ise parti rozeti yaptırılmasına ilişkin harcamalar ve diğer giderlerdir.

Parti Genel Merkezi'nce 145.123.288.- lira nakit mevcudu olarak 2002 yılına devredilmiştir.

2820 sayılı Yasa'nın 70. maddesinin üçüncü fıkrasında, beşmilyon liraya kadar harcamaların makbuz veya fatura gibi bir belge ile tevsik edilmesinin zorunlu olmadığı belirtildiğinden bu tutarı (2820 sayılı Yasa'nın Ek Madde 6 hükmüne göre 2001 yılı için 11.949.600.- lirayı) aşan tüm harcamaların makbuz veya fatura gibi bir belgeye dayandırılması gerekmektedir.

2820 sayılı Yasa'nın 76. maddesinin dördüncü fıkrasında ise 'Belgelendirilmesi gerektiği halde belgelendirilmeyen parti giderleri miktarınca parti malvarlığı, Anayasa Mahkemesi kararıyla Hazineye irad kaydedilir' denilmektedir.

Parti defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede, aşağıda belirtilen dışındaki giderlerin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

Parti genel merkezinin aşağıda tarihi, numarası, tutarı ve niteliği gösterilen belge ile yaptığı 300.000.000.- liralık giderini ise bu kurallara uymadan sadece tutanak düzenlemek suretiyle 2820 sayılı Yasa'nın 70. maddesine uygun olarak belgelendirmediği görülmüştür.

Yevmiye Defteri Kaydının		İbraz Edilen Belgenin		Ödemenin Kime Yapıldığı ve Niteliği
Tarihi	Numarası	Cinsi	Tutarı	
30.06.2001	10	Tutanak	300.000.000.-	Erdoğan SARI Rozet yapım, malzeme ve işçiliği

Bu durumda, 2820 sayılı Yasa'nın 70. maddesi ile öngörülen tutarı aşan ve tevsik belgesi olarak nitelenemeyecek belge ile yapılan 300.000.000.- liralık harcamanın 2820 sayılı Yasa'nın 76. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Hazine'ye gelir yazılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

C- Parti Malları

Parti'nin kesinhesabı ve ekleri üzerinde yapılan incelemede, 2001 yılında taşınmaz ve değeri yüz milyon lirayı aşan taşınır mal, menkul kıymet ve her türlü hak ediniminin bulunmadığı anlaşılmıştır.

IV- SONUÇ

Radikal Değişim Projesi Partisi'nin 2001 yılı kesinhesabının incelenmesi sonucunda;

1- Partinin kesinhesabında gösterilen 1.380.701.288.- lira gelir ile 935.578.000.- lira giderin, eldeki bilgi ve belgelere göre doğru ve 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'na uygun olduğuna,

2- 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun 70. maddesine aykırı olarak yapılan 300.000.000.- liralık gider karşılığı parti malvarlığının, aynı Kanun'un 76. maddesi uyarınca Hazine'ye gelir yazılmasına,

16.4.2003 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Esas Sayısı:2002/29 (Siyasî Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı:2003/1

Başkan
Mustafa BUMİN

Başkanvekili
Haşim KILIÇ

Üye
Yalçın ACARGÜN

Üye
Sacit ADALI

Üye
Ali HÜNER

Üye
Fulya KANTARCIOĞLU

Üye
Ertuğrul ERSOY

Üye
Tülay TUĞCU

Üye
Ahmet AKYALÇIN

Üye
Enis TUNGA

Üye
Mehmet ERTEN